

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS MASEI • MAAMAR 8

ביאור עוד לענין מוצאיהם למסעיהם ומסעיהם למוצאיהם

Explication supplémentaire de
« Leurs départs vers leurs étapes,
et leurs étapes vers leurs départs »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/masei/8/

1 ביאור עוד לענין מוצאיהם למסעיהם ומסעיהם למוצאיהם. הנה א"ק [אדם קדמון] נקרא אדם דכריאה ועקודים נקודים או ע"י [עתיק יומין] וא"א נקרא אדם דיצירה. וכללות האצילות נקרא אדם דעשייה.

Une explication supplémentaire de la question de «leurs départs vers leurs étapes» et de «leurs étapes vers leurs départs». Or, Adam Kadmon est appelé «Adam de Béria» ; Akoudim, Nekoudim, ou Atik Yomin et Arikh Anpin, sont appelés «Adam de Yetsira» ; et Atsilout dans son ensemble est appelé «Adam d'Assiya».

ובח"י אצילות אינו אלא בח"י אור אין סוף כו' [ר"ל [רוצה לומר] מאחר שבדרך כללות העולמות נקרא גם א"ק [אדם קדמון] שלמעלה מעלה מהאצילות בשם בריאה.

Et le niveau d'Atsilout n'est rien d'autre que le niveau de la Lumière infinie (Or Ein Sof), etc. [C'est-à-dire que, puisque, dans la perspective des mondes considérés dans leur ensemble, Adam Kadmon aussi, qui se trouve très, très au-dessus d'Atsilout, est désigné sous le nom de Béria,

א"כ מהו הבח"י שבכללות העולמות הנקרא אצילות מה שלמעלה מבח"י הבריאה דכללות שהוא א"ק [אדם קדמון] וע"ז אמר שבח"י אצילות ההוא זהו בח"י אור א"ס.

dans ce cas, quel est le niveau, au sein des mondes considérés dans leur ensemble, qui est appelé Atsilout, c'est-à-dire celui qui se trouve au-dessus du niveau de la Béria générale, à savoir Adam Kadmon ? À cela, il répondit que ce niveau d'Atsilout est celui de la Lumière infinie.

2 והענין הוא שאצילות הוא מלשון ויאצל כו' שאינו רק מההעלם אל הגילוי משא"כ בריאה התחדשות יש מאין וכמ"ש מזה בביאור ע"פ ואלה המשפטים.

Et l'explication est que «Atsilout» vient du terme «Il préleva (vayatsel)», etc. : il s'agit seulement [d'un passage] de la dissimulation à la révélation ; tandis que Béria est une création nouvelle, quelque chose à partir de rien, comme il est écrit à ce sujet dans l'explication sur le verset « Et voici les ordonnances ».

ולכן המשכת והתגלות הקו מאור א"ס זהו אצילות מההעלם אל הגילוי שמתחלה היה האור כלול במאור

C'est pourquoi l'émanation et la révélation du kav (ligne de lumière) à partir de la Lumière infinie (Or Ein Sof) constituent Atsilout, le passage de la dissimulation à la révélation ; car, au commencement, la lumière était incluse dans la source lumineuse,

דהיינו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו כלבד וכמו זיו השמש כשהוא כלול בתוך גוף השמש עד"מ.

c'est-à-dire selon l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: «Avant la création du monde, Lui et Son Nom existaient seuls»; et comme le rayonnement du soleil lorsqu'il est inclus dans le corps du soleil, par analogie.

3 ואח"כ נאצל ונמשך להיות גילוי הזיו. זהו המשכה מההעלם אל הגילוי ולכן נק' אצילות, ועמ"ש מענין אצילות בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] גבי צמצם שכינתו כו' משא"כ א"ק [אדם קדמון] שהוא כולל ע"ס [עשר ספירות] נקרא בריאה יש מאין.

Et ensuite, il fut émané et attiré afin que se révèle le rayonnement. Il s'agit d'un prolongement du caché vers le révélé, et c'est pourquoi on l'appelle le Monde d'Atsilout (Émanation). Voir aussi ce qui est écrit au sujet d'Atsilout dans l'explication du verset «Je serai sanctifié au milieu des enfants d'Israël», à propos de «Il contracta Sa Chekhina», etc. En revanche, Adam Kadmon, qui comprend les dix Séfirot, est appelé Béria, une création ex nihilo.

4 ועמ"ש מזה בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו]. וביאור הענין הנה נודע ג"כ דבדרך כלל א"ק [אדם קדמון] ואב"ע [ואצילות בריאה יצירה עשיה] הן שם הוי" אחת

Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset «Vous garderez Mes Chabbatot». Voici l'explication de la chose: il est également connu qu'en termes généraux, Adam Kadmon et les mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya constituent un seul Nom Havaya,

שהוא בחי עשר ספירות היינו יו"ד הוא חכמה והוא בחי עולם האצילות, ה' הוא בחי בינה והיא בחי בריאה.

qui est le niveau des dix Séfirot: le youd est la 'Hokhma, et il correspond au Monde d'Atsilout; le hé est le niveau de Bina, et il correspond à Béria.

5 וי ו"ק [וי קצוות] יצירה. ה' אחרונה מלכות והיא בחי עשייה. ובחי כתר דכללות הוא א"ק [אדם קדמון] ונקרא קוצו של יו"ד

Le vav, les six extrémités (vav ketzavos), correspond à Yetsira. Le hé final est Mal'hout, et c'est le niveau d'Assiya. Quant au Kéter de l'ensemble, c'est Adam Kadmon, appelé « la pointe du youd »,

והוא כולל כולם כמ"ש בשע"ק [בשערי קדושה] ח"ג [חלק ג'] שער א' ובע"ה [ובעץ חיים] שער מ"א פ"ד, ופי' הדבר הוא כי

et il les inclut tous, comme il est écrit dans Sha'arei Kedushah, partie III, Porte 1, et dans Etz Chaim, Porte 41, chapitre 4. L'explication est la suivante :

הנה אור א"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו תחלה ותכלה והיה יכול להתהוות ממנו ספירות לאין קץ ותכלית.

La Lumière infinie, béni soit-Il, est conforme à son nom : elle n'a ni commencement ni fin, et des Séfirot sans fin ni limite auraient pu en émaner.

6 ואעפ"כ [ואף על פי כן] הרי לא נתהוו רק עשר ספירות. והיינו משום שכך עלה ברצונו להיות רק עשר ספירות ובחי' רצון העליון זה של א"ס ב"ה להיות התהוות ע"ס [עשר ספירות] נקרא א"ק [אדם קדמון], וכנודע מענין

Néanmoins, seules dix Séfirot vinrent à l'existence. C'est parce que telle fut Sa volonté : qu'il n'y ait que dix Séfirot. Ce niveau de la volonté suprême de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, visant à faire advenir les dix Séfirot, est appelé Adam Kadmon. Comme on le sait au sujet de...

כי לא מחשבותי מחשבותיכם דכאשר עלה ברצונו להתהוות ולהאציל י"ס [י' ספירות] מיד נתהוו והן כלולות ברצון העליון הזה וכמ"ש מזה בביאור ע"פ יונת.

« Car Mes pensées ne sont pas vos pensées » : lorsque Sa volonté fut de faire advenir et d'émaner dix Séfirot, elles vinrent aussitôt à l'existence et furent incluses dans cette volonté suprême. Comme cela est écrit dans l'explication du verset « Ma colombe ».

7 וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ה [בעץ חיים] ושע"ק [ושעתיקא קדישא] הנ"ל דא"ק [דאדם קדמון] שהוא הכתר כולל כל העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] שהן ע"ס [עשר ספירות] חכמה אצילות כו' עד מלי' עשייה וא"ק [ואדם קדמון] שהוא הכתר כולל כולם והיינו להיות

Et c'est ce qui est écrit dans Etz Chaim et Sha'arei Kedushah mentionnés précédemment : Adam Kadmon, qui est Kéter (la Couronne), inclut tous les mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya, qui sont les dix Séfirot : 'Hokhma [étant] Atsilout, etc., jusqu'à Mal'hout [étant] Assiya ; et Adam Kadmon, qui est Kéter, les inclut tous. Et cela s'explique par le fait que

כי א"ק [אדם קדמון] שהוא הכתר היינו רצון עליון מה שעלה ברצונו להיות ע"ס [עשר ספירות], ומאחר דכי לא מחשבותי מחשבותיכם שע"י שעלה ברצונו מיד נתהוו א"כ זהו הענין שא"ק [שאדם קדמון] שהוא הכתר כולל כל הע"ס [העשר ספירות] בו.

Adam Kadmon, qui est Kéter, est la volonté suprême : ce qui s'éleva dans Sa volonté, c'est de faire exister les dix Séfirot. Et puisque « Mes pensées ne sont pas vos pensées », de sorte que, dès que cela s'éleva dans Sa volonté, elles vinrent immédiatement à l'existence, tel est donc le sens de l'affirmation selon laquelle Adam Kadmon, qui est Kéter, inclut en lui les dix Séfirot.

8 ואחר כך נתהוו להיות י"ס [י ספירות] ממש בגילוי ואז יכול להיות מהם השפעה משא"כ בעוד שהם כלולות בא"ק [באדם קדמון] ברצון העליון לא היה אפשר להיות מהם השפעה כו'

Et ensuite, elles vinrent à l'existence comme dix Séfirot véritables, manifestées ; alors, une influence peut émaner d'elles. En revanche, tant qu'elles étaient incluses en Adam Kadmon, dans la Volonté suprême, il ne pouvait pas en émaner d'influence, etc.

[כי שם הם בבחי' אין וביטול, ועל דרך מ"ש בד"ה אז ישיר משה ובנ"י [ובני ישראל] כפ' בשלח מענין עלמא דאתכסיא שהם בטלים במציאות במקורם כו']

[Car là, elles sont dans un état de néant et d'annulation de soi (bitoul), comme il est écrit dans le discours commençant par « Alors Moïse et les enfants d'Israël chantèrent », dans la paracha Bechalla'h, au sujet du « monde caché » (alma de'iskasya) : elles sont annulées dans leur existence même au sein de leur source, etc. ;

ובד"ה וירא ישראל מענין שיש ב' שמות הוי' א' הוא בחי' שם הוי' דלתתא המהוה כו'

et dans le discours commençant par « Israël vit », au sujet des deux Noms Havaya : l'un est le niveau du Nom inférieur Havaya, qui fait advenir les choses, etc. ;

ב' שם הוי' דלעילא והוא בחינת רצון עלה במחשבה להיות הוי' דלתתא להוות העולמות ע"ש.

le second est le Nom supérieur Havaya, et il correspond au niveau de la volonté : il fut conçu dans la pensée qu'il y ait le Havaya inférieur, afin de faire advenir les mondes. Voir là-bas.

9 ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] שם הוי' דלתתא היינו ע"ס [עשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] יו"ד חכמה אצי"כ עד ה' אחרונה מלי עשייה. ושם הוי' דלעילא היינו בחי' רצון עליון א"ק [אדם קדמון] שכולל בתוכו ע"ס [עשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] כנ"ל.

Et selon ce qui est écrit [ici], le Nom Havaya inférieur désigne les dix Séfirot des mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya : le youd, 'Hokhma, Atsilout, etc., jusqu'au hé final, Mal'hout, Assiya. Et le Nom Havaya supérieur désigne le niveau de la Volonté suprême, Adam Kadmon, qui inclut en lui les dix Séfirot des mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya, comme indiqué plus haut.

ועי' בע"ח [בעץ חיים] שמ"א ספ"ד [סוף פרק ד'] הנ"ל, ועמ"ש עוד מהענין הנזכר שהיה יכול להיות התהוות ספירות אין קץ. בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות].

Et voyez Etz Chaim, Porte 41, fin du chapitre 4, mentionné plus haut ; voyez également ce qui est écrit plus loin au sujet déjà évoqué, à savoir qu'il aurait pu y avoir une émanation de Séfirot sans fin, dans l'explication du verset « Qu'on apporte un vêtement royal ».]

אבל מ"מ היו מציאותם והתהוותם ממש ברצון העליון. וזהו שנאמר יהי אור ויהי אור. פי' יהי אור היינו התהוות האור קדמא בהתכללותו בא"ק [באדם קדמון].

Mais, néanmoins, leur existence et leur venue à l'être se trouvaient véritablement dans la Volonté suprême. C'est ce qui est dit : « Que la lumière soit, et la lumière fut. » Cela signifie que « Que la lumière soit » désigne la venue à l'être de la première lumière (or kadma'ah), dans son inclusion en Adam Kadmon.

ואח"כ ויהי אור היינו המשכה מא"ק [מאדם קדמון] להיות נמשך התהוות האור למטה [וז"ש] [וזהו שכתוב] בזהר בראשית (דט"ז ע"ב) ויהי אור.

Ensuite, « et la lumière fut » désigne l'émanation à partir d'Adam Kadmon, afin que la venue à l'être de la lumière se déploie en bas. [C'est ce qui est écrit dans le Zohar, Bereshis (16b) : « Et la lumière fut » :

אור דכבר הוה ר"ל [רוצה לומר] שכבר היה כלול בא"ק [באדם קדמון] וזהו ענין יהי אור, ועי' במק"מ [במקדש מלך] שם ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] סי' צ"ד (דמ"ו ע"ב)

une lumière qui était déjà ; c'est-à-dire qu'elle avait déjà été incluse en Adam Kadmon, et c'est là le sens de « Que la lumière soit ». Voyez aussi le Mikdash Melech à cet endroit, et Sefer Hadrass Melech, section 94 (46b),

מה שפ"י ג"כ בזה באופן אחר קצת]. ובח"י א"ק [אדם קדמון] הוא הנקרא רעוא דכל רעוין וכמ"ש מזה ע"פ למנצח על השמינית.

où cela est également expliqué d'une manière quelque peu différente.] Et le niveau d'Adam Kadmon est appelé « la Volonté de toutes les volontés » (ra'ava dechol ra'avin), comme cela est expliqué au sujet du verset « Au chef des chantres, sur la huitième (sheminis) ».

ולכן כשכותבין היו"ד עושין תחלה קוצו העליון ואח"כ גוף היו"ד ולא תחלה גוף היו"ד ואח"כ קוצו.

C'est pourquoi, lorsqu'on écrit le youd, on trace d'abord sa pointe supérieure, puis le corps du youd, et non d'abord le corps du youd, puis sa pointe.

והיינו כי משום שמהקוץ של היו"ד שהוא כתר דהיינו א"ק [אדם קדמון] רעוא דכל רעוין ממנו הוא שנמשך עצם היו"ד שהוא חכמה ואצילות.

Cela s'explique ainsi : puisque c'est de la pointe du youd, qui est Kéter, c'est-à-dire Adam Kadmon, la Volonté de toutes les volontés, que procède le youd lui-même, lequel est 'Hokhma et Atsilout.

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר ר"פ שלח (דקנ"ט ע"א) במאמר תלת עלמין ועד"ז היה מרגלא כפה קדוש המגיד נ"ע [נשמתו עדן] על מ"ש קורא הדורות מראש דפ"י שקורא את הע"ס [העשר ספירות].

Voir le commentaire du Ramaz sur le Zohar, au début de la paracha Chela'h (159a), au sujet du passage « Trois mondes ». Dans le même esprit, le saint Maguid, dont l'âme repose en Éden, avait souvent à la bouche cette explication de ce qui est écrit : « Il appelle les générations depuis le commencement (merosh) » : cela signifie qu'Il appelle les dix Séfirot.

מראש הוא בח"י א"ק [אדם קדמון] להיות נמשכים ומתגלים למטה. כמי שקורא לחבירו הנראה לו מרחוק. ראובן בא לכאן.

« Depuis le commencement » désigne le niveau d'Adam Kadmon, d'où [Il les appelle] à descendre et à se révéler en bas, comme quelqu'un qui appelle son ami qu'il voit de loin : « Réouven, viens ici ! »

[והטעם שנק' א"ק [אדם קדמון] ראש י"ל [יש לומר] ע"פ מ"ש במ"ח מסכת כללות העולמות רפ"ב דא"ק [דאדם קדמון] הוא סוד האריך של ארבע עולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] והיינו לפי שכולל כל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כמו א"א לגבי אצילות כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ושע"ק [ושעתיקא קדישא] שם.

[La raison pour laquelle Adam Kadmon est appelé rosh (tête) peut être expliquée d'après ce qui est écrit dans Mishnas Chassidim, traité Kelalus HaOlamot, au début du chapitre 2 : Adam Kadmon est le secret de l'Arich des quatre mondes, Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya. En effet, il englobe Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya, comme Arich Anpin par rapport à Atsilout, ainsi qu'il est écrit dans Etz Chaim et Sha'arei Kedushah, à cet endroit.

10 ואריך נק' ראש ושרש הנאצלים מהאי טעמא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג']. ולכן נק' ג"כ א"ק [אדם קדמון] ראש.

Et Arich est appelé la tête et la racine des émanés pour cette raison, comme il est écrit dans Etz Chaim, Porte 41, chapitre 3. C'est pourquoi Adam Kadmon est également appelé « tête » (rosh).

ומה שנק' הע"ס [העשר ספירות] דורות י"ל [יש לומר] מלשון דארי דארי דהיינו שורות כי חב"ד [חכמה בינה ודעת] הם שורה א' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שורה ב' כו'.

Quant au fait que les dix Séfirot soient appelées « générations » (dorot), on peut l'expliquer par l'expression dari dari, c'est-à-dire des rangées : 'Hokhma, Bina et Daat forment la première rangée ; 'Hessed, Guevoura et Tiferet, la deuxième rangée, etc.

וגם מלשון דור ממש כי חו"ב [חכמה ובינה] נק' או"א [אבא ואימא]. וחג"ת [חסד גבורה תפארת] נק' בנים. ונה"י [ונצח הוד יסוד] נק' בני בנים כמ"ש במ"א בפ"י ומביא גואל לבני בניהם.

Le terme peut également être pris dans le sens littéral de « génération » : 'Hokhma et Bina sont appelées Abba et Imma (père et mère) ; 'Hessed, Guevoura et Tiferet sont appelées les enfants ; et Netsa'h, Hod et Yessod sont appelées les petits-enfants, comme il est écrit ailleurs dans l'explication de « et apporte un libérateur aux enfants de leurs enfants ».

ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וישב בפ"י דורי נסע ונגלה, ועיין עוד מענין קורא הדורות מראש בזהר פ' לך (דפ"ו ע"א)

Voyez également le Likkutei Torah de l'Ari Zal, parachat Vayéchev, sur l'explication de « Ma demeure (dori) est arrachée et emportée » ; et voyez aussi, au sujet de « Il appelle les générations depuis le commencement », le Zohar, parachat Lekh Lekha (86a).

ובפי' ויחי (דרכי' ע"ב) דקאי על נשמות הצדיקים. וגם לפי' זה [לפי זה] א"ש [אתי שפיר] הפי' מראש דהיינו א"ק [אדם קדמון] וכדלקמן בפי' מוצא יהם.

Et dans la parashat Vayé'hi (227b), il est dit que cela se rapporte aux âmes des justes. Selon cette interprétation également, le sens de « depuis le commencement » (merosh), c'est-à-dire Adam Kadmon, convient bien, comme cela sera expliqué plus loin au sujet de « leurs sorties ».

ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער ח' פרק ה' שכתב ולעילא מגולגלתא דיליה יש בו דוגמת בחינת עתיק דאצילות עכ"ל [עד כאן לשונו].

Voyez également Etz Chaim, Porte 8, chapitre 5, où il écrit : « Et au-dessus de son crâne (gulgalta), il y a en lui un équivalent du niveau d'Atik d'Atsilout. » Fin de citation.

והובא בזהר הרקיע פ' בראשית גבי פי' מאמר הזהר (דט"ו) בריש הורמנותא כו' למהרמ"פ כ"ץ.

Cette citation figure dans Zohar HaRakia, parashat Berechit, à propos de l'explication du passage du Zohar (15) : « Au commencement de l'autorité du Roi (bereish hurmenusa) », etc., par Rabbi Meir Poppers Katz.

ופי' שם דכשם שמלי' דא"ק [אדם קדמון] נעשית עתיק לעולם האצ"י. כך עדיין מלי' דאצילות נעשית עתיק לבריאה.

Il explique là que, de même que la Mal'hout d'Adam Kadmon devient Atik pour le Monde d'Atsilout, ainsi, de la même façon, la Mal'hout d'Atsilout devient Atik pour Béria.

ור"ל [ורוצה לומר] שבכללות העולמות נק' א"ק [אדם קדמון] אדם דבריאה ועתיק דבריאה העליונה זו נעשה ממלי' דאצילות, ור"ל [ורוצה לומר] מבחי' הארת אור א"ס ממש שנק' אצילות דכללות כנ"ל.

C'est-à-dire que, dans l'ensemble des mondes, Adam Kadmon est appelé «Adam de Béria», et l'Atik de cette Béria supérieure est issu de la Mal'hout d'Atsilout, c'est-à-dire du niveau du rayonnement de la Lumière infinie elle-même, qui est appelé l'Atsilout de l'ensemble, comme mentionné plus haut.

11 ואמנם איך שייך לומר באצילות העליון שהוא בחי' אור א"ס לשון מלי' דאצילות שמורה על לשון ספירות,

Mais comment convient-il de parler, au sujet de l'Atsilout supérieur, qui est le niveau de la Lumière infinie (Or Ein Sof), de la «Mal'hout d'Atsilout», expression qui relève du langage des Séfirot ?

אך היינו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] הוא הבחי' היותר תחתונה ושפלה מכל בחי' א"ס וכאלו נאמר דרך משל שהוא בחינת מלי שבמלי ואע"פ [ואף על פי] שאין כן

Mais c'est comme il est écrit dans Etz Chaim, Porte 41, chapitre 3 : « C'est le niveau le plus bas et le plus humble de tous les niveaux de l'Infini (Ein Sof), et c'est comme si l'on disait, par analogie, qu'il est le niveau de Mal'hout de Mal'hout, bien qu'il n'en soit pas ainsi ;

כי אין שם דמות וספירה ח"ו [חס ושלום] כלל רק לשכך האזן נדבר כך עכ"ל [עד כאן לשונו], ועיין מ"ש מזה לעיל בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה.

car il n'y a là aucune forme ni Séfira, à D.ieu ne plaise ; nous parlons ainsi uniquement afin d'apaiser l'oreille. » Fin de citation. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet plus haut, dans l'explication du verset « Je suis noire, mais belle ».

ועמ"ש בביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריז' זכרוננו לברכה] עמ"ש [עיין מה שכתוב שם] (דקכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) תי"ו רשים רשימו. והובא לעיל בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו.

Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication de l'Idra par l'Ari Zal, au sujet des mots qui s'y trouvent (fin de 128b) : « Tav a inscrit une empreinte (réchimou). » Cette citation est rapportée plus haut dans l'explication du verset « Vous garderez Mes Chabbatot ».

ועמ"ש ע"פ ואכלתם אכול מענין הנשמות החדשות שיתגלו לעתיד שהם מבחי' אור א"ס הסוכ"ע שלמעלה גם מהקו כו' ע"ש.

Voyez aussi ce qui est écrit à propos du verset « Et vous mangerez, en mangeant », au sujet des âmes nouvelles qui se révéleront dans les temps futurs : elles proviennent du niveau de la Lumière infinie, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle est supérieure même au kav, etc. Voyez là-bas.

ואפשר לומר כי בחי' הקו עם היותו הארת א"ס ממש שנק' אצילות אך לפי שנמשך ע"י צמצום ומקום פנוי בתחלה.

On peut dire que le niveau du kav (ligne de lumière), bien qu'il soit l'émanation même de l'Infini, appelée Atsilout, est toutefois attiré après le tsimtsoum (contraction) et l'espace vacant initial,

זהו כענין בחי' אצילות שנעשה עתיק לבריא, דכמו שמל' דאצילות שנעשית עתיק לבריא דבי"ע ממש היינו שבוקעת המסך שבין אצי' לבריא ויורדת ומתלבשת בג"ר [בג' ראשונות] דא"א דבריא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריא יצירה עשיה] (שמ"ז פ"א).

à la manière du niveau d'Atsilout qui devient Atik pour Béria. En effet, de même que la Mal'hout d'Atsilout devient Atik pour le monde de Béria proprement dit, au sein des mondes de Béria, Yetsira et Assiya, elle le fait en traversant le parsa entre Atsilout et Béria, puis en descendant et en s'habillant dans les trois premières [Séfirot] d'Arieh Anpin de Béria, comme il est écrit dans Etz Chaim, Porte de l'ordre des mondes Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya (Porte 47, chapitre 1),

כך עדי"ז למעלה שלהיות התהוות הע"ס [העשר ספירות] מא"ס ב"ה הי' [היה] צ"ל צמצום ומקום פנוי שהוא צמצום עצום יותר לאין קץ מבחינת פרסא ומסך כמ"ש במ"א.

de même, par analogie, en haut: pour que les dix Séfirot procèdent de l'Infini, béni soit-Il, il fallut un tsimtsoum et un espace vacant, c'est-à-dire une contraction infiniment plus puissante que le niveau d'une parsa et d'un écran, comme il est écrit ailleurs.

והקו בוקע הצמצום ומאיר בא"ק [באדם קדמון] כו' וזהו ענין אז יבקע כשחר אורך ומ"מ הוא קו וחוט והארה בעלמא.

Et le kav perce le tsimtsoum et illumine Adam Kadmon, etc. ; c'est là le sens de «Alors ta lumière jaillira comme l'aurore.» Et néanmoins, ce n'est qu'une ligne et un fil, un simple rayonnement.

ועיי' בעמ"ה [בעמק המלך] ש"א [שער א'] פנ"ה נ"ו דפי' בענין חוט הא"ס שהוא הבחי' הי"א שאינו במנין ע"ס [עשר ספירות]

Et voyez Emek HaMelech, Porte 1, chapitres 55 et 56, où il est expliqué, au sujet du fil de l'Infini (Ein Sof), qu'il constitue le onzième niveau, qui n'entre pas dans le décompte des dix Séfirot,

דהיינו אפילו בע"ס [בעשר ספירות] היותר עליונות כו' ועי' אמרו עשר ולא אחד עשר אנת הוא חד ולא בחושבן. (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה פתח אליהו בפי' וירא).

c'est-à-dire même des dix Séfirot les plus élevées, etc. ; et c'est à ce sujet qu'ils ont dit : «Dix et non onze» et «Tu es Un, mais non dans un décompte.» (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet ailleurs, dans le discours qui commence par «Élie commença», dans la paracha de Vayéra.)

אמנם בחי' סוכ"ע דהיינו גילוי אור א"ס שלמעלה מבחינת קו זהו בחי' אצילות העליון ממש גילוי ההעלם שלמעלה מהצמצום, ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ראיתי

Mais le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), c'est-à-dire la révélation de la Lumière infinie qui se situe au-dessus du niveau du kav, est le niveau du Monde d'Atsilout (Émanation) suprême lui-même : la révélation du caché qui se situe au-dessus du tsimtsum. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « J'ai vu,

והנה מנורת זהב ואפשר שזה נכלל במ"ש האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] שלעתיד יהיה גילוי פנימית עתיק כו', ולכן מבואר בע"ח [בעץ חיים] שרגלי א"ק [אדם קדמון] מסתיימים בתחתית העשייה.

et voici, un chandelier tout en or » ; il est possible que cela soit inclus dans ce que l'Ari zal a écrit, à savoir qu'à l'époque future sera révélée la dimension intérieure (pnimiyout) d'Atik, etc.] C'est pourquoi il est expliqué dans Etz Chaim que les pieds d'Adam Kadmon s'achèvent au bas du monde d'Assiya,

כי בבחי' הרצון נכלל הכל גם התהוות הסוף מעשה כו' וכמ"ש מזה בביאור ע"פ יונתי הנ"ל:

car dans le niveau de la volonté tout est inclus, y compris la réalisation de l'acte ultime, etc., comme il est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Ma colombe », mentionné plus haut.

ועתה יובן ענין המ"ב מסעות שהיה בהם ב' בחינות נסיעה וחינוך כמ"ש ויהי בנסוע כו' ובנחה יאמר כו' 12 שהם העלאה והמשכה.

On comprend maintenant le sens des quarante-deux étapes. Elles comportaient deux aspects, le départ et le campement, comme il est écrit : « Et lorsque [l'Arche] se mettait en marche », etc., et « Lorsqu'elle faisait halte, il disait », etc. : ils correspondent à l'élévation et à la descente.

ומבואר לקמן בפ"י מוצאיהם למסעיהם שהמשכה היא מא"ק [מאדם קדמון]. ולכן היה בהם ב' בחי' נסיעה וחינוך

Il est expliqué plus loin, dans le commentaire sur « leurs départs vers leurs étapes », que la descente vient d'Adam Kadmon. C'est pourquoi ces étapes comportaient deux aspects, le départ et le campement,

כי א"א להיות המשכה מא"ק [מאדם קדמון] בעולמות אלא בבחי' מטי ולא מטי. דהיינו מיד כשנמשך חוזר ומתעלה.

car une descente d'Adam Kadmon dans les mondes ne peut avoir lieu que selon le mode de « parvenir et ne pas parvenir » (mati velo mati) ; autrement dit, dès qu'elle descend, elle retourne et s'élève.

13 והיינו לפי שההמשכה היא ממקום גבוה מאד נעלה שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון]. ע"כ משם מוכרח להיות ההמשכה בבחי' מטי ולא מטי וכמ"ש בע"ה [בעץ חיים] שער מטי ולא מטי.

Cela tient au fait que l'émanation provient d'un lieu très élevé, qui est le niveau d'Adam Kadmon. Il faut donc nécessairement que l'émanation s'y fasse selon le mode de «matti velo matti» («atteindre et ne pas atteindre»), comme il est écrit dans Etz Chaim, dans la Porte de «Atteindre et ne pas atteindre».

דהיינו שא"א להיות המשכה זו בבחי' מטי להתלבש בכלים ממש בבחי' גילוי גמור אלא מיד שנמשך בחי' מטי אז מיד מסתלק ונעשה בחי' ולא מטי.

Cela signifie qu'il est impossible que cette émanation se fasse selon le mode de «atteindre», en s'enveloppant dans des réceptacles effectifs et en se révélant pleinement. Au contraire, dès que le niveau de «atteindre» est émané, il se retire aussitôt et devient le niveau de «ne pas atteindre»,

כי אין כלי מספיקו. (וזהו מ"ש באדר"ז [באדרא זוטא]) (דרפ"ח ע"ב) גבי רד"א [רישא דלא אתידע] ועל האי אקרי ברח לך אל מקומך. והחיות רצוא ושוב.

car aucun réceptacle ne peut la contenir. (Et c'est ce qui est écrit dans l'Idra Zouta) (288b) au sujet de la Tête inconnaissable (Réicha deLo Ityada) : «À son propos, il est dit : "Fuis vers ton lieu" » ; et «Les êtres vivants couraient et revenaient».

דהיינו שגם כשנמשך מיד מסתלק אל מקומו. והנה לכאורה זהו קרוב לענין מקיף החוזר שמתחלה נכנס בבחי' א"פ [אור פנימי] ומחמת שאין הכלי יכולה להכילו מסתלק ונעשה בבחי' מקיף כו'

Cela signifie que même lorsqu'elle est émanée, elle se retire aussitôt vers son lieu. Or, à première vue, cela se rapproche de la lumière environnante qui revient : elle entre d'abord au niveau de lumière intérieure (Or Pnimi), puis, parce que le réceptacle ne peut la contenir, elle se retire et devient lumière environnante (Or Makif), etc.

ומי לא דמי ממש כי שם נסתלק לגמרי מהכלי להיות רק בחי מקיף כו' משא"כ בחי מטי ולא מטי.

Néanmoins, ce n'est pas tout à fait comparable, car, dans ce cas, elle se retire entièrement du réceptacle et ne demeure que comme lumière environnante, etc., ce qui n'est pas le cas du mode «atteindre et ne pas atteindre».

שגם אחר לא מטי נמשך בחי מטי כו', וז"ל [וזה לשוננו] הע"ח [העץ חיים] שער הנ"ל פ"א אין כח בכלי הזה לסבול האור אם לא בהיותו מטי ולא מטי עכ"ל [עד כאן לשוננו] הרי שעכ"פ [שעל כל פנים] עייז יכולה הכלי לסבול האור.

car, même après «ne pas atteindre», le niveau de «atteindre» est de nouveau émané, etc. Voici les termes d'Etz Chaim, dans la porte mentionnée plus haut, chapitre 1 : «Ce réceptacle n'a pas la capacité de supporter la lumière, si ce n'est lorsqu'elle atteint et n'atteint pas.» Fin de citation. Ainsi, du moins, le réceptacle peut supporter la lumière grâce à cela.

אמנם עיקר הנסיעה היתה העלאה ממטה למעלה ולכן היו הלויים נושאים את המשכן כי העלייה הוא ע"י גבורות

Cependant, l'essentiel des déplacements était une élévation d'en bas vers le haut. C'est pourquoi les Lévites portaient le Michkan, car l'élévation s'opère par les Guevouroth (forces de retenue).

(וג' לויים גרשון קהת ומררי הם ג' ידות דשם מ"ב שעל ידם הוא ההעלאה וענין ג' ידות אלו בנפש האדם שבהם הוא נשיאת הנפש לה' מבואר במ"א בדרוש פורים המתחיל חייב אינש כו' בפ"י כי יד על כס י"ה.

(Les trois Lévites — Guerchon, Kehat et Merari — correspondent aux trois «mains» du Nom de quarante-deux [lettres], par lesquelles s'opère l'élévation. La signification de ces trois mains dans l'âme humaine, par lesquelles l'âme est élevée vers D.ieu, est expliquée ailleurs, dans le maamar de Pourim qui commence par «Une personne est tenue...», dans l'explication de «Car une main est sur le trône de Yah».

וגם יובן ע"ד מ"ש בענין מדרגת ג' בחי הלויים גרשון קהת ומררי סד"ה וידבר כו' דבמדבר סיני).

Cela s'éclairera également à la lumière de ce qui est écrit au sujet du rang des trois niveaux des Lévites — Guerchon, Kehat et Merari — à la fin du discours commençant par «Et Il parla», etc., sur «dans le désert du Sinaï».)

ולכן היו הלויים ג"כ שומרים המקדש בכ"א מקומות שעיקר השמירה מהקליפות. והזר הקרב יומת כו'
C'est pourquoi les Lévités gardaient aussi le Sanctuaire en vingt et un endroits, car la garde visait principalement les kelipot. «L'étranger qui s'approche sera mis à mort», etc.

(כמ"ש מענין והזר הקרב ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' שופטים) (דרע"ד ב') ובפ' תצא (דרפ"ב ב') וע' עוד מזה
בזח"א [בזהר חלק א] בראשית (ל"א א') ח"ב [חלק ב'] משפטים (ק"י ב')

(Comme il est écrit au sujet de «l'étranger qui s'approche» dans le Raaya Mehemna, parachat Shof-tim) (274b) et dans la parachat Teitsei (282b); voir aussi à ce sujet le Zohar, partie I, Beréchet (31a); partie II, Michpatim (117b);

ברע"מ [ברע"א מהימנא] ח"ג [חלק ג'] צו (ל"ג סע"ב [סוף עמוד ב]) וע' עוד בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר משפטים
(דצ"ה ע"ב) בענין לאיש זר.

dans le Raaya Mehemna, partie III, Tsav (fin de 33b); voir aussi le commentaire du Ramaz sur le Zohar, Michpatim (95b), au sujet de «l'homme étranger».

אך גם העלאה זו א"א להיות כ"א ע"י המשכה תחלה מלמעלה וזהו ע"י הכהנים ולכן לא היו הלויים מתחילים בעבודתם כ"א ע"י הכהנים כמ"ש ושמו איש על עבודתו כו'.

Mais cette élévation aussi ne peut avoir lieu qu'au moyen d'une effusion préalable d'en haut, qui s'opère par les prêtres. C'est pourquoi les Lévités ne commençaient leur service que par l'intermédiaire des prêtres, comme il est écrit : «Ils assigneront chacun à son service», etc.

ועמ"ש ג"כ מענין זה סד"ה וידבר דבמדבר סיני הנ"ל. וזהו ענין הקרבנות שהיו הכהנים מקריבים ב'
כבשים תמידים ליום כי

Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours «Et Il parla», sur «dans le désert du Sinaï», mentionné plus haut. C'est là le sens des sacrifices : les prêtres offraient chaque jour deux agneaux en offrande perpétuelle (tamid), car

הנה מג"ר [מג' ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] אי אפשר להיות שום המשכה. רק מז"ת [מז' תחתונות] (ועיין בע"ח
[בעץ חיים] שער עגולים ויושר ענף ה').

des trois premières [Séfirot] d'Adam Kadmon, aucune effusion ne peut avoir lieu; elle ne peut provenir que des sept Séfirot inférieures (voir Etz Chaim, Porte des cercles et de la ligne, Branche 5).

וזהו ע"י הכבשים כי והכשבים הפריד יעקב. יעקב הוא בחי' ז"ת [ז' תחתונות] כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ ויצא.

Cela s'opère par les agneaux, car «Yaakov sépara les agneaux» (kesavim). Yaakov représente le niveau des sept Séfirot inférieures, comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Arizal, à la fin de la parachat Vayetse.

והמשיך את בחי' הכשבים למטה דהיינו שיומשכו משרשן שבבחי' ז"ת [ז' תחתונות] דא"א וגם בחי' שער רישיה כעמר נקא הוא המדות עליונות ושרשן מז"ת [מז' תחתונות] דעתיק המתלבשים בא"א ונעשים שם ז' תיקונים דרישא כו' כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] שם.

Et il fit descendre le niveau des agneaux, c'est-à-dire qu'ils soient attirés depuis leur racine, dans le niveau des sept Séfirot inférieures d'Arieh Anpin. Le niveau de «les cheveux de Sa tête comme de la laine pure» correspond aussi aux attributs émotionnels (midot) supérieurs, dont la racine se trouve dans les sept Séfirot inférieures d'Atik, qui s'habillent dans Arieh Anpin et y deviennent les sept tikounim de la tête, etc., comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Arizal, là-bas.

ומשם המשיכם יעקב למטה גם לעולם הפירוד כדי להיות גם למטה בעולם הפירוד ביטול היש כו'.

Et de là, Yaakov les fit descendre plus bas, jusque dans le monde de la séparation, afin qu'il y ait aussi, plus bas, dans le monde de la séparation, l'annulation de l'existence séparée (bitoul hayech), etc.

(ומבואר במ"א ענין תנופת שתי הכבשים בחג השבועות היינו העלאת המדות דאצ"י לשרשן ומקורן בז"ת [בז' תחתונות] דא"א ע"ש באריכות). ועד"ז יובן ג"כ ענין מ"ב מסעות.

(Il est expliqué ailleurs que l'agitation des deux agneaux à Chavouot correspond à l'élévation des attributs émotionnels d'Atsilout vers leur racine et leur source dans les sept Séfirot inférieures d'Arieh Anpin; voir là-bas en détail.) Dans cette même perspective, on comprendra également le sens des quarante-deux voyages :

שהם בחי' ז' מדות כל מדה כלולה משה, שכולם מתעלות עד מקורם הראשון שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] כנ"ל, שמקור ההמשכה וכל ההשתלשלות הוא מז"ת [מז' תחתונות] דא"ק [אדם קדמון] כו' וכמשל האש שעולה למעלה עד מקום האפשרי.

ils correspondent au niveau des sept attributs émotionnels, chaque attribut étant composé de six, qui s'élèvent tous jusqu'à leur première source, le niveau d'Adam Kadmon, comme mentionné plus haut. Car la source de l'effusion et de tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtal-chelout) se trouve dans les sept Séfirot inférieures d'Adam Kadmon, etc.; cela ressemble à l'analogie du feu, qui s'élève vers le haut aussi loin que possible.

ומה שספירת העומר שהם ג"כ נגד ז' מדות הם מ"ט ימים הוא מפני שספירת העומר הוא המשכה מלמעלה למטה

Et si le Compte du Omer, qui correspond lui aussi aux sept attributs, dure quarante-neuf jours, c'est parce que le Compte du Omer est une effusion d'en haut vers le bas;

לכן גם המלכיות של ז' המדות נמנים משא"כ בשם מ"ב שהוא בחי' העלאה אין שייך בכל מדה רק ששה בחי' ולא בחי' השביעית שהיא בחי' ההתגלות למטה,

c'est pourquoi on compte aussi les Mal'hout des sept attributs. En revanche, dans le Nom de quarante-deux, qui correspond au niveau de l'élévation, seuls six aspects de chaque attribut s'appliquent, et non le septième aspect, qui est celui de la révélation en bas,

(וזהו ענין בכל מאדך כי בפי' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] שבה נאמר בכל מאדך הוא בחי' שם מ"ב ועמ"ש מענין זה בד"ה מקושש עצים כו').

(C'est là le sens de «de toute ta force»: la première section du Chema, où figurent les mots «de toute ta force», correspond au niveau du Nom de quarante-deux; voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Ramassant du bois», etc.)

ומה גם שהעלאה זו הוא עד מקורם הראשון בא"ק [באדם קדמון] והרי כשהם כלולות בא"ק [באדם קדמון] שהוא הרצון העליון הם שם בבחי'

D'autant plus que cette élévation atteint leur première source, en Adam Kadmon; or, lorsqu'ils sont inclus dans Adam Kadmon, qui est la Volonté suprême, ils s'y trouvent dans l'état de

ביטול עד שלא שייך מהם השפעה והתגלות כנ"ל בענין יהי אור כו' ואפשר שזהו פ"י מ"ש בזהר תרומה (דקל"ב ב') מ"ב סליק ולא נחית כו'.

l'annulation de soi (bitoul), au point qu'aucun influx ni aucune révélation ne peuvent émaner d'eux, comme il a été dit plus haut à propos de « Que la lumière soit », etc. Il est possible que tel soit le sens de ce qui est dit dans le Zohar, Terumah (132b) : « [Le Nom de] quarante-deux s'élève et ne descend pas », etc.

ועמ"ש במ"א בענין קי"ס [קריעת ים סוף] המשל לענין אגלידו מיא מחכם אינו מדבר בפני מי שגדול ממנו כו':

Et voyez ce qui est écrit ailleurs au sujet de la traversée de la mer des Joncs, l'analogie pour expliquer que « les eaux se figèrent » : un sage ne parle pas devant celui qui est plus grand que lui, etc.

14 וענין שנאמר במסעות ויכתוב משה, ונתבאר לעיל הפ"י דהיינו המשכת חותמו של הקב"ה אמת. הענין הוא

Quant à ce qui est dit au sujet des voyages, «Et Moché écrivit», dont le sens a été expliqué plus haut, à savoir la transmission du «sceau du Saint béni soit-Il : la vérité»: voici l'explication :

כמו עד"מ ע"י הכתיבה נמשך ויורד השכל שהוא רוחני ומתלבש בעשייה גשמיות ה"ז [הרי זה] התקשרות רוחניות בגשמיות.

Ainsi, par analogie, l'intellect, qui est spirituel, est transmis et descend à travers l'écriture, puis s'investit dans un acte matériel ; il s'agit là d'un lien entre le spirituel et le matériel.

כך עד"ז עד"מ הוא פ"י ענין חותמו של הקב"ה אמת כי הנה החכמה נקראת אמת.

De même, par analogie, tel est le sens de «Le sceau du Saint béni soit-Il est la vérité». En effet, 'Hokhma (sagesse) est appelée vérité.

כי עיקר החכמה היא ידיעת האמת, שהרי גם הכסיל יוכל לומר ולדבר דברים אבל לא יהיה הדבר מכוון ואמיתי.

Car l'essence de la sagesse est la connaissance de la vérité: même un insensé peut prononcer et dire des paroles, mais celles-ci ne seront ni précises ni vraies.

15 והחכם משיג בחכמתו האמת. וזהו ענין החכמה. וע"כ נקראת אמת. ועד"ז למעלה חכמה עילאה הוא חכמת האמת שאין עוד מלבדו כו' וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פלי"ה בהג"ה [בהגהה] וע"כ נקראת אמת.

L'homme sage saisit la vérité par sa sagesse ; telle est la nature de la sagesse, et c'est pourquoi on l'appelle « vérité ». De même, en haut, la 'Hokhma supérieure est la sagesse de la vérité : il n'y a rien d'autre que Lui, etc., comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim, chapitre 35, dans la glose ; c'est pourquoi elle est appelée « vérité ».

ועכ"ז [ועם כל זה] הרי ידוע שהחכמה לגבי אור א"ס ב"ה היא נחשבת כעשייה גופנית לגבי החכמה ויותר מכן אין ערוך כמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ט.

Néanmoins, il est connu que la 'Hokhma, relativement à la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est considérée comme une action physique par rapport à la sagesse ; et plus encore, il n'y a aucune comparaison, comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim, deuxième partie, chapitre 9.

כי גם בחינת א"ק [אדם קדמון] שהוא רצון העליון הוא למעלה מהחכמה ולגבי א"ס ב"ה גם א"ק [אדם קדמון] נק' אדם דבריא כנ"ל.

Car même le niveau d'Adam Kadmon, qui est la Volonté suprême, se situe au-dessus de la 'Hokhma ; et, relativement à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, même Adam Kadmon est appelé « Adam de Béria », comme mentionné plus haut.

16 ולכן נק' החכמה שהיא בחי' אמת רק חותמו של הקב"ה ונק' ויכתוב משה שלהיות ההמשכה מאור א"ס בחכמה

C'est pourquoi la 'Hokhma, qui est le niveau de vérité, n'est appelée que « le sceau » du Saint béni soit-Il, et qu'elle est désignée par « Et Moché écrivit » ; car la descente de la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans la 'Hokhma,

שהיא בחי' עשייה לגבי אור א"ס ה"ז [הרי זה] כמשל הכתיבה והחותם שהוא ענין התקשרות והמשכת הרוחניות בגשמיות כנ"ל.

qui, par rapport à la Lumière infinie, est au niveau de l'action, ressemble à l'analogie de l'écriture et du sceau : ceux-ci expriment la liaison et la descente du spirituel dans le matériel, comme indiqué plus haut.

17 ודרך פרט זהו ענין תיקון ואמת שבי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהוא בחי' הארת פנים תרין תפוחין ששם הוא התגלות החכמה כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו,

Et, plus précisément, il s'agit du tikkoun «et vérité» (ve'emmes) parmi les treize tikkounim de la barbe: il correspond au niveau de l'illumination du visage, aux «deux pommes», où se révèle la 'Hochma, comme il est écrit: «La sagesse de l'homme fait rayonner son visage».

והוא ענין התגלות שע"ה נהורין בחי' אדם דיצירה כמ"ש אשר יצר את האדם בחכמה ובחי' זו נק' אמת.

Il s'agit de la révélation des 375 lumières, du niveau appelé «Adam de Yetsira», comme il est écrit: «Qui a formé (yatsar) l'homme avec sagesse»; et ce niveau est appelé vérité.

משא"כ שאר התיקונים הם בחי' מדות רחום וחנון כו' שאינו בערך בחי' א"ס להיות מתפעל במדות ולאו מכל אינון מדות איהו כלל הגם שהם רק מקורות המדות כו'.

En revanche, les autres tikkounim relèvent des attributs, «miséricordieux et gracieux», etc., ce qui ne convient pas au niveau de l'Infini, qui ne saurait être mû par des attributs: «Il n'est aucun de ces attributs», bien qu'ils ne soient que les sources des attributs, etc.

18 והנה משה שושבינא דמלכא המשיך אור א"ס ב"ה להתלבש בבחי' תיקון ואמת הנק' חותם וזהו ענין ויכתוב משה כו'

Or, Moché, le garçon d'honneur du Roi (chouchvina demalka), fit en sorte que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, s'enveloppe dans le niveau de tikoun et de vérité, appelé «sceau»; telle est la signification de «Et Moché écrivit», etc.

ומשם נמשך הארת פנים בז"א והוא ענין תתן אמת ליעקב. ועי"ז היה בהם כח לנסוע באויר מדבר העכומ"ז [העובדי כוכבים ומזלות] להכניע הקליפות

De là, l'illumination du visage se propage dans Zeir Anpin, et c'est là le sens de «Accorde la vérité à Yaakov». Grâce à cela, ils eurent la force de cheminer dans l'air du désert des idolâtres et de soumettre les kelipot,

כי בחכמה אתברירו (ומה גם כי הוא גילוי בחיי חכמה סתימאה שמשם נמשך הכח גם לטהר מטומאת הקליפות שלמטה מקיין [מקליפת נוגה] כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] די"ה למה נסמכה פ' פרה כו' ע"ש).

car «c'est par la sagesse qu'ils sont affinés». (À plus forte raison, puisqu'il s'agit du dévoilement du niveau de la 'Hokhma cachée ('Hokhma stima'a), d'où provient également la force de purifier de l'impureté des kelipot situées au-dessous de kelipat noga, comme il est écrit dans Iggeres Ha-Kodesh, dans la lettre qui commence par «Pourquoi [la section de Miriam] a-t-elle été juxtaposée à la section de la [Vache] rousse», etc. ; voyez là-bas.)

וגם ע"ד משנ"ת [מה שנתבאר] במ"א בענין ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים כו', וגם שרש מעין זה הוא חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שמתלבשת במל' דא"ק [דאדם קדמון] ועי"ז מתלבשת באצילות כו' וכך הוא ענין ההמשכה ממוצאיהם דהיינו מבחי' א"ק [אדם קדמון] כו').

Cela s'inscrit aussi dans la ligne de ce qui a été expliqué ailleurs au sujet de «Une source jaillira de la Maison de Havaya et arrosera la vallée de Chittim», etc. De plus, la racine de cette source est la 'Hokhma d'Adam Kadmon, qui s'enveloppe dans la Mal'hout d'Adam Kadmon et, par ce biais, s'enveloppe dans Atsilout, etc. Telle est aussi la signification de la propagation depuis «leurs points de départ», c'est-à-dire depuis le niveau d'Adam Kadmon, etc.)

והנה משם נמשכה התורה ולכך נק' תורת אמת. ולכן היה עיקר המסעות עם הארון דייקא שבו הלוחות.

Or, la Torah se propagea de là ; c'est pourquoi elle est appelée «Torah de vérité». C'est donc principalement avec l'Arche, précisément, qui contenait les Tables, que les déplacements s'effectuaient.

ועד"ז עתה ע"י עסק התורה ממשיכים בחי' תתן אמת ליעקב שע"ז יוכלו נש"י [נשמות ישראל] להכניע הגוף שממשכא דחויא ליבטל וליכלל באור ה',

De même, aujourd'hui, en s'adonnant à l'étude de la Torah, on fait descendre le niveau de «Accorde la vérité à Yaakov» ; grâce à cela, les âmes d'Israël peuvent soumettre le corps, issu de la peau du serpent, afin qu'il soit annulé et inclus dans la lumière de D.ieu ;

וכן פ"י ברכת המצות בא"י [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] היא המשכה מלמעלה ל מטה שע"י אח"כ העלאה ממטה למעלה אשר קדשנו במצותיו וע"י אח"כ המשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] מלמעלה למטה וצונו התקשרות בפנימית כו' :

De même, le sens de la bénédiction sur les mitsvot est le suivant : «Béni sois-Tu, D.ieu, notre D.ieu, Roi de l'univers» désigne une propagation du haut vers le bas, grâce à laquelle s'opère ensuite une élévation du bas vers le haut : «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements». Puis, grâce à cela, vient une nouvelle propagation des eaux masculines (mayin doukhrin) du haut vers le bas : «et nous a ordonné», un lien dans la dimension intérieure, etc.

19 ועתה יובן ענין מוצאיהם למסעיהם. ומסעיהם למוצאיהם. פ"י מוצא הוא מלשון מקור כמו מוצא מים והוא בחי"א"ק [אדם קדמון]

À présent, on comprendra le sens de «leurs départs vers leurs étapes» et de «leurs étapes vers leurs départs». Le sens est le suivant: motza, «départ», désigne aussi une source, comme dans «une source d'eau» (motza mayim) ; c'est le niveau d'Adam Kadmon,

שהוא מקור כל הנשמות ונזכר לעיל בענין קורא הדורות מראש. שא"ק [שאדם קדמון] כולל כל ההשתלשלות וכל הנשמות ונודע מענין ישראל עלו במחשבה.

qui est la source de toutes les âmes, comme cela a été mentionné plus haut à propos de «Il appelle les générations dès le commencement»: car Adam Kadmon englobe tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et toutes les âmes, comme on le sait à propos de «Israël s'éleva en pensée».

20 ומשם המשיך משה ההארה למטה לנשמות שבגוף שע"י המשכה זו נמשך כח הביטול גם למטה

Et de là, Moché fit descendre l'illumination vers le bas, jusqu'aux âmes dans le corps, afin que, par cette transmission, la force d'annulation de soi (bitoul) soit elle aussi amenée vers le bas ;

כי בבחי" מוצאיהם הם כלולים שם בבחי"א"ן וביטול ממש כנ"ל וע"כ ע"י המשכה מבחי" מוצאיהם נמשך גם למטה בחי"א הביטול וע"י יוכל לשלוט גם כן על הגוף כו'.

car, au niveau de « leurs départs », elles y sont incluses dans un état de néant véritable et d'annulation de soi, comme mentionné plus haut. C'est pourquoi, par la transmission depuis le niveau de « leurs départs », le niveau d'annulation de soi est lui aussi amené vers le bas ; ainsi, on peut également dominer le corps, etc.

21 וזהו ויכתוב משה את מוצאיהם כי המשכה זו הוא על ידי התורה תתן אמת ליעקב כו'

Et c'est là le sens de «Et Moché écrivit leurs étapes»: car cet influx se réalise par la Torah, «Accorde la vérité à Yaakov», etc.,

וכמ"ש במ"א לפי שבהתורה מלובש רצון העליון ממש שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] כנ"ל ועי"ז גם האדם העוסק בה ממשיך ומאיר על נפשו אור הרצון עליון ממש כו'.

comme il est écrit ailleurs : car la Volonté suprême elle-même, qui est le niveau d'Adam Kadmon, comme mentionné plus haut, est revêtue dans la Torah ; et, par cela, celui qui s'y consacre attire lui aussi la lumière de la Volonté suprême elle-même et la fait rayonner sur son âme, etc.

22 וכ"ז [וכל זה] הוא כדי להיות למסעיהם על פי הוי' דהיינו שע"י יהיה בהם כח להתעלות למעלה מבחי' פי הוי'.

Et tout cela vise à ce qu'il y ait «pour leurs étapes, selon la parole de Havaya», c'est-à-dire afin qu'ils aient, grâce à cela, la force de s'élever au-dessus du niveau de «la parole de Havaya».

כי פי הוי' אח"פ [אוזן חוטם פה] בחי' מלי' אבל בחי' א"ק [אדם קדמון] נק' מוצא פי הוי' מקור בחי' פה כו', וז"ש [וזהו שכתוב] כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם.

Car «la parole de Havaya» désigne [la bouche de] l'oreille, du nez et de la bouche (ozen, chotem, peh), le niveau de Mal'hout (souveraineté) ; mais le niveau d'Adam Kadmon est appelé «ce qui sort de (motza) la bouche de Havaya», la source du niveau de la bouche, etc. C'est ce qui est écrit : «Car l'homme ne vit pas seulement de pain» :

האדם דלעילא שמקבל מבחי' לחם גימטריא מזלא ג' שמות הוי' כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם. מוצא דייקא.

L'homme d'en haut (Adam), qui reçoit du niveau du le'hem (pain), dont la valeur numérique est égale à mazla, [c'est-à-dire] trois Noms Havaya ; «mais de tout ce qui sort de la bouche de Havaya l'homme vit» : «sort» (motza), précisément.

23 ואפשר זהו ענין הארת פנים הנ"ל שלמעלה מבחי' מזלא שהוא בחי' שערות כו' ואח"כ ואלה מסעיהם למוצאיהם.

Et il se peut que ce soit là le sens de l'illumination du visage mentionnée plus haut, qui est au-dessus du niveau de mazla, lequel est le niveau des cheveux, etc. Puis vient : «Et voici leurs étapes vers leurs points de départ.»

ר"ל [רוצה לומר] זהו העליה למוצאיהם ומקורם שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] וכנ"ל ממשל האש שעולה כ"כ [כל כך] למעלה מעלה עד שאפשר.

C'est-à-dire qu'il s'agit de l'ascension vers leurs points de départ et leur source, qui est le niveau d'Adam Kadmon, comme cela a été dit plus haut à partir de l'analogie du feu, qui s'élève très haut, aussi haut qu'il lui est possible de le faire.

(עו"ל [עוד יש לומר] בפ"י ענין ויכתוב משה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במ"א בד"ה אם בחקתי. שכמו שבתורה יש ב' בחי' אותיות החקיקה ואותיות הכתב שבלוחות נאמר חרות על הלוחות כו'. כן בכל ניצוץ מישראל יש ג"כ ב' בחי' אלו כו' ע"ש).

(On peut encore expliquer le sens de «Et Moïse écrivit» à partir de ce qui est écrit ailleurs, dans le discours qui commence par «Si vous marchez selon Mes statuts» : de même que la Torah comporte deux niveaux, les lettres gravées et les lettres écrites (au sujet des Tables, il est dit : «gravées sur les Tables», etc.), de même chaque étincelle d'Israël comporte également ces deux niveaux, etc. Voir là-bas.)

והנה בחי' מוצאיהם ושרש נש"י [נשמות ישראל] זהו מבחי' אותיות החקיקה. וירידת הנשמה למטה בגוף זהו בחי' אותיות הכתב. וע"כ להיות ההמשכה מבחי' מוצאיהם נאמר ויכתוב משה את מוצאיהם דהיינו שהמשיך מבחי' אותיות החקיקה להתלבש באותיות הכתב כו'.

Or, le niveau de «leurs points de départ», la racine des âmes d'Israël, relève des lettres gravées, tandis que la descente de l'âme ici-bas dans le corps relève des lettres écrites. C'est pourquoi, afin que la transmission s'opère à partir du niveau de «leurs points de départ», il est dit : «Et Moïse écrivit leurs points de départ» ; c'est-à-dire qu'il fit descendre le niveau des lettres gravées pour qu'il s'enveloppe dans les lettres écrites, etc.

והוא כדי להיות אח"כ ואלה מסעיהם למוצאיהם וכמש"ש [וכמה שכתוב שם] ע"פ אם בחקתי תלכו להיות בבחי' מהלכים בלי גבול כו' וע"ש סוף הדרוש.

Et cela afin qu'advienne ensuite : «Et voici leurs étapes vers leurs points de départ», comme cela est écrit là-bas à propos du verset «Si vous marchez selon Mes statuts» : afin d'être au niveau de ceux qui «marchent» sans limite, etc. Voir là-bas, à la fin du discours.

ואפשר שהעלייה למוצאיהם היא למעלה יותר מהמשכה בתחלה ממוצאיהם כי הגם דמוצאיהם הוא כחיי א"ק [אדם קדמון], אך מבואר למעלה שמג"ר [שמג"ר ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] א"א להיות שום המשכה רק מז"ת [מז"ת תחתונות]. וא"כ ההמשכה שבתחלה ממוצאיהם למסעיהם שרש המשכה זו הוא מז"ת [מז"ת תחתונות] דא"ק [דאדם קדמון].

Et il se peut que l'ascension vers «leurs points de départ» s'élève plus haut que la transmission initiale à partir de «leurs points de départ». Car, bien que «leurs points de départ» soit le niveau d'Adam Kadmon, il a été expliqué plus haut qu'aucune transmission ne peut provenir des trois premières [Séfirot] d'Adam Kadmon, mais seulement des sept inférieures. Ainsi, la transmission initiale, de «leurs points de départ» vers «leurs étapes», a sa racine dans les sept inférieures [Séfirot] d'Adam Kadmon.

אכן ע"י ההעלאה אח"כ ואלה מסעיהם דהיינו ע"י רעותא דליבא וליכלל באור א"ס ב"ה הנה העלאה זו למוצאיהם היא נוגע לבח"י ג"ר [ג"ר ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] שהרי מבואר בזהר תרומה)

Cependant, par l'ascension qui a lieu ensuite, «Et voici leurs étapes» — c'est-à-dire par le désir du cœur (re'outa deliba) de s'annuler et de s'inclure dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il —, cette ascension vers «leurs points de départ» atteint le niveau des trois premières [Séfirot] d'Adam Kadmon. Car il est expliqué dans le Zohar, Terouma)

(דקל"ב ב') שמא דמ"ב אתוון כו' עד דאתעטרא באין סוף. ועל דא סליק ולא נחית.

(132b) : «Le Nom de quarante-deux lettres», etc., jusqu'à «jusqu'à ce qu'il soit couronné dans l'Infini (Ein Sof)». Et c'est pourquoi il monte et ne descend pas.

הרי משמע דהעלייה ע"י שם מ"ב היא בא"ס ממש ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פכ"ה דשם מ"ב הוא בג"ר [בג"ר ראשונות] כח"ב [כתר חכמה בינה] דז"א כו'.

Cela implique que l'élévation par le Nom de quarante-deux se fait jusqu'à l'Infini (Ein Sof) lui-même. Voir aussi Pri Etz Chaim, la Porte du Chema, chapitre 25, où il est dit que le Nom de quarante-deux se trouve dans les trois premières Séfirot — Kéter, 'Hokhma et Bina — du Zeir Anpin, etc.

24 ואפשר שזהו פ"י סליק ולא נחית דהיינו שההעלאה הוא למקום גבוה מה שא"א שיהיה משם שום המשכה וכנ"ל.

Et il est possible que telle soit la signification de «monte et ne descend pas»: l'élévation atteint un lieu si élevé qu'aucun influx ne peut en être attiré vers le bas, comme il a été dit plus haut.

ואפשר ג"כ לומר שההמשכה ממוצאיהם הוא מבחי' אריך דכללות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] אבל ההעלאה היא נוגע בבחי' עתיק שהוא בחי' האצילות כו'

Il est également possible de dire que l'influx provenant de «leurs départs» vient du niveau d'Arieh de l'ensemble des mondes Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya, tandis que l'élévation atteint le niveau d'Atik, qui est le niveau d'Atsilout, etc.,

דכללות העולמות, וע"ד משנ"ת [מה שנתבאר] בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין פי' שבת עילאה שהוא העליה מבחי' אשר ברא כו' דהיינו שגם א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריאה עולה למעלה יותר כו':

des mondes dans leur ensemble ; dans le même esprit que ce qui a été expliqué dans l'explication du verset «Vous garderez Mes Chabbatot», au sujet de la signification du Chabbat supérieur, qui est l'élévation au-delà du niveau de «ce qu'Il a créé», etc. : autrement dit, même Adam Kadmon, appelé «Adam de Béria», s'élève encore plus haut, etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/masei/8/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak